

పోస్తుకాని ఉత్తరాలు!

కె. రామలక్ష్మి

ఉత్తరం పోస్తుచేసి వస్తాను...అంటూ హఠాత్తుగా లేచాడు కృష్ణమూర్తి. ఎంతో తెరిగిగా కూర్చుని సిగరెట్టు కాలుస్తున్న కృష్ణమూర్తిని అప్పటిదాకా చూస్తున్న పార్వతికి-ఎవరికా యీ ఉత్తరం అన్న సందేహం కల్గింది. ప్రశ్నలేకుండానే ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది. కృష్ణమూర్తి పార్వతి ముఖంలో నిలిచిన ప్రశ్నకి సమాధానంగా చిరునవ్వునవ్వేడు. ఆ నవ్వులో పార్వతి సందేహం అనుమానంగా మారినా ఏమీ అనలేక, మూతి తిప్పుకొని వంటయింటిలోకి ప్రవేశించింది.

పార్వతికి యిట్టేకోపం వచ్చేస్తుంది. పార్వతి కన్నా ఆర్థగంటముందుగా కోపమూ విసుగు పుట్టేయని వేళాకోళం చేస్తూంటే, కృష్ణమూర్తి మీద యింకా కోపంవచ్చేది పార్వతికి. పార్వతికి కోపం రావడం పోవడం కూడా అలవాటయిన కృష్ణమూర్తికి పార్వతికి కోపంవస్తుందంటే భయం పోయింది. ఈ నిజం తెలిసే పార్వతి ఉడుకు మోతుతనం. తనకోపం తనబలహీనత అని తెలిసీ చిన్న చిన్న విషయాలకి సహితం కోపం తెచ్చుకోకుండా ఉండలేదు. అలా అని చిన్న చిన్న విషయాలని అతి ఉదాత్త విషయాలుగా మార్చేసి పార్వతిని ఏడిపించడమూ మానడు కృష్ణమూర్తి.

సరిగ్గా యిదే జరిగింది యీ రోజు-కృష్ణమూర్తి లేచి ఉత్తరం పోస్తుచేసి వస్తాననే సరికి. కృష్ణమూర్తి ఉత్తరాలు రాసే పోస్తుచేయని అనేక సందర్భాలు జ్ఞాపకం వచ్చాయి పార్వతికి. ఈ కృష్ణమూర్తికి నేనంటే ఎంతనిర్లక్ష్యం! అని మళ్ళీ ఒకసారి (యిదివరలో ఎన్నిసార్లు అనుకుందో తెల్కాలేదు) అనుకుంది. అలా అనుకుని ఊరుకోలేదు-“ఎవరికి కృష్ణమూర్తి, ఆ ఉత్తరం” అంటూ వంటయింటిలోనుంచి వచ్చింది-కుతూహలం చంపు

కోలేక. కృష్ణమూర్తి చిన్న నవ్వు నవ్వేడు-ఆ ఉత్తరం సంగతి నీకెందుకులే అన్నట్టు. “చూడు పార్వతీ, యింకోళ్ళ ఉత్తరాల విషయంలో ఎందుకంత క్యూరియాసిటీ!” అలా కుతూహలం చూపడం తప్పు-అన్న ధోరణిలో అన్నాడు.

“నీ ఉత్తరం ఎవరికీ అంటే - ఏదీ నాకు చూపించు అని కాదబ్బాయి-ఆర్థం. ఉట్టినే కాజువల్ గా అడిగాను కాని”

“అదుగో అప్పుడే అంత ఉడుక్కోవడం చేసికీ? నేను మటుకూ ఏమన్నానూ? నా ఉత్తరం విషయంలో నీకెందుకూ అంత క్యూరియాసిటీ అని అన్నాను కాని”

“సరేలే అబ్బాయి, ఆర్థంలేకుండా వాదించే నీలాటి వాళ్ళలో మాట్లాడడం, నాదే బుద్ధితక్కువ. సరేలే, పోయి పోస్తుచేసిరా లేకుంటే రాత్రంతా కలవరిస్తావు.” అంటూ మళ్ళీ ముఖం చిట్టించుకొని వంటయిల్లు ప్రవేశించింది. ఆమె అటు తిరగనిచ్చి కృష్ణమూర్తి నవ్వుకుంటూ కుర్చీలో చేరబడి సిగరెట్టు ముట్టించాడు. ఏమిటో యీ పార్వతితత్వం! ఏమిటో యీ ఆడవాళ్ళ తత్వం! అనుకున్నాడు. అలా ఏక్షణాన అనుకున్నాడో కాని, పార్వతిని తెలిసిననాటినుండి కూడా, ఆమె చూసిన వింత ధోరణి జ్ఞాపకానికి వచ్చింది.

పార్వతిని తొలిసారి చూసిన రోజు ఎన్నటికీ మరిచిపోలేడు కృష్ణమూర్తి. తెల్లటి చీర కట్టకుంది. దానికి తగినట్లు, ఒంటికి తగ్గట్లు ఎర్రటి రవికె తొడిగింది. చీరకొంగు నడుముకి బిగించి దోపిండి. జుట్టంతా మెడలమీద వడకుండా కొప్పుపెట్టింది. ముఖంనిండా కాటుక! ఏదో అర్థంటుగా హాట్లా సింఛనే చదివేస్తూంది. గుమ్మంలో పదినిమిషాలాయి నుంచున్నా కృష్ణమూర్తిని చూడనేనా

లేదు. అప్పుడే అనుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి-ఏదో ప్రేమలేఖ కాబోలు చదువుతోందని. ఆ ప్రేమలేఖ వ్రాసిన ప్రముఖుడు యీ అవతారంలో పార్వతినిచూస్తే-మళ్ళీ ఉత్తరం రాస్తాడా అనుకున్నాడు. కృష్ణమూర్తికి నవ్వాచ్చింది - తనలాంటి వాడైతే తప్పకుండా రాస్తాడనిపించి. ఆవును-యిలాంటి వైల్లు బ్యూటీని తప్పించుకోడం ఎలాగా అనికూడా అనుకున్నాడు.

“రాధాయి ఉన్నాడా? ఆని కేకవేశాడు కృష్ణమూర్తి. ఉలిక్కిపడి చూసింది పార్వతి. చూడ్డమే తరవాయి, గబగబా, కొప్పు విప్పేసి జుట్టు సరిచేసింది. నడుముని బిగించివున్న చీరకొంగు తీసి సరిచేసుకొంది. ఆప్రయత్నంగా తన కళ్ళ కాటుక జ్ఞాపకం వచ్చిందో ఏమో, చీరకొంగుతో కళ్ళ తుడుచుకుందామని ప్రయత్నం చేసింది... అంటేకాని సమాధానంమటుకు చెప్పలేదు. ఇదంతా ఎన్ని ఊణాలు పట్టిందోకాని, కృష్ణమూర్తికో యింకాలా తోచింది. ఈవిడకి చెప్పడా? అనుకున్నాడు.

“మిమ్మల్నేనండీ, రాధాయి వున్నాడా?” యీమాట కొంచెం మోటుగానే అడిగాడు.

“నన్నే పిలిచినట్లు తెలిసిందికాని, రాధాయి ఎవరా యీ యింట్లో అని ఆలోచిస్తున్నాను.” అంది కృష్ణమూర్తిని పరిశీలనగా చూస్తూ. “ఓ, రాధాయి అంటే మీకెలా తెలుస్తుంది! నయం యింకా రాధిగాడన్నాను కాదు! నేనడిగింది రాధాకృష్ణ ఉన్నాడాఅని?” అన్నాడు చిన్ననవ్వు నవ్వుతూ కృష్ణమూర్తి. “ఓ కిటిగాడు టండీ మీకు కావలసింది! అయినా యింకా కిటిపి సంగతి తెలియదల్లేవుంది మీకు, యింకా పడేనా కాలేదు. అప్పుడే ఎక్కడ లేస్తాడు? అయినా మీరవరో చెప్పే లేపిచూస్తాను.” అంటూ ఎదురుచూసింది పార్వతి. ఆపాద మస్తకం పార్వతిని కన్నారా చూస్తూన్న కృష్ణమూర్తికి పార్వతి అడిగిన ప్రశ్న వివరడలేదు. ఆ కళ్ళకాటుకా అపీ సరిదిద్దేస్తే పార్వతి ఎలా వుంటుందా ఆని ఆలోచిస్తున్నాడు.

పార్వతి ముఖకవళికలప్పుడే మారిపోయాయి. ఏమిటీ మొగవాళ్ళ! అడచి కనిపిస్తేచాలు కళ్ళప్పు

గించేస్తారు, సిగ్గులేక పోలేసరి. అనుకుంది. అనుకోడంతో పూరుకోలేదు. “ఎందుకలా చూస్తావు? నీపేరు చెప్పే, అన్నయ్యకి చెప్తాను...” అంది కోపంగా. కృష్ణమూర్తి మనస్సు నొచ్చుకుంది. ఏమిటీ అడపిల్లలు-ఎంతట్లో అపార్థం చేసుకుంటారో! పార్వతిని చూస్తూ అలా వుండిపోయినందుకు చిన్నపుచ్చుకున్నాడు. తమించమని అడుగుదాం అనుకున్నాడు. కాని “ఏం చూడ్డం లేదండీ, మీ కాటుక...” అన్నాడు. “అడపిల్ల కనిపిస్తేచాలు, యీ కాలంవాళ్ళు యింతే.” అని మళ్ళీ వెనక్కి చూడకుండా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది పార్వతి.

పార్వతి దురుసుతనానికి కృష్ణమూర్తి చాలా బాధపడ్డాడు; రాధాయికోసం తనెన్నిసార్లు రాలేదు? అయినా ముక్కూ ముఖం ఎరగని మనిషిలా ప్రవర్తించింది. చివరకి ఆపమానించి మరీ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది...అలా ఆపమానించిన మనిషిమీద ఆసహ్యం వెయ్యడానికి బదులు తనకి ఆభిమానం ప్రారంభం కావడంలో కృష్ణమూర్తికి-తనమీద తనకే కోపం వచ్చింది. అయినా ఏంచేస్తాడు? తన మనస్సే తనకి ఎదురుతిరుగుతే! అందుకే, మారు మాటలేకుండా రాధాయి నిద్రలేచి వచ్చేదాకా హాట్లో కూర్చున్నాడు. రాధాయి పదిన్నరవుతూంటే వచ్చాడు. “ఏరోయ్ యిలా కూర్చుండి భోకభోలే నన్ను లేపమనక పోయావురా? అయినా యింత మొహమాటం అయితే ఎలా?” ఏదేదోఅనుకుంటూపోతున్న రాధాయికి కృష్ణమూర్తి అడ్డంరాలేదు. అయినా రాధాయి రక్తంన ఆగేడు. “ఏరా కృష్ణా అలా వున్నావు? ఒంట్లో బాగాలేదా? ఎన్నాళ్ళు నెలవు వెట్టొచ్చావు? ఎప్పుడొచ్చావు?” అన్నాడు.

“అమ్మయ్య! యిప్పటికేనా మొదట వేయవలసిన ప్రశ్నలు వేశావురా! అవును కానీ, మీ చెల్లాయికి దృష్టిదోషమా! తలపొగరా! మాటేనా వినిపించుకోకుండా వెళ్ళింది లోపలికి. మళ్ళీ కనిపిస్తేనా ఏదైనా చెప్పడానికీ. అందుకే యిలా కూర్చున్నాను. ఓ పదిహేను రోజులుందామని వచ్చాను. అమ్మకికూడా ఒంట్లో బాగులేదు.” సవిస్తరంగా, చెప్ప దలుచుకొన్నదంతా చెప్పే

శాదు కృష్ణమూర్తికి. హఠాత్తుగా ఒక సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది: “ఔనుగాని రాధాయి, ఒంట్లో బాగుండలేదా అని ఎందుకడిగావురా?” ఉత్సాహంతో అడిగాడు కృష్ణమూర్తి, “నీ వెధవముఖం చూసి!...ఉట్టినే పాలిపోయి, లంఖణాలు చేసిన వాడి ముఖంలా వుంటేను!” నవ్వుతూ సమాధానం యిచ్చాడు రాధాయి.

“అదంతా మీచెల్లెలి స్వాగతానికి రియాక్షన్ అనేకాడు కృష్ణమూర్తి.

“అదో గడుగ్గాయిరా, అమ్మ దీన్ని నాకంటకట్టి హాయిగా చచ్చిపోయింది...”

“ఈ మహాతల్లిని ఎవరికేనా అంటకట్టెయ్య కూడదూ?” కుతూహలంగా జవాబుకోసం ఎదురు చూశాడు కృష్ణమూర్తి.

“నీలాంటి వాడెవడో తెలియదా దాన్ని వెళ్ళాడాలి కాని, మామూలు వాళ్ళెవరూ దాన్ని చూసి చూసి చేసుకోరు” నెమ్మదిగా అన్నాడు రాధాయి.

“నీకేం అభ్యంతరం లేకుండావుంటే నాకేం బాధలేదురా రాధాయి, ఎట్టాచ్చీ అమ్మాయిని ఒప్పించు.” నెమ్మదిగానే కృష్ణమూర్తి మాటి చ్చాడు.

రాధాయి ఆనందం ఆరోజు ఆవధులు దాటింది. తల్లెబికి వుంటేనా అనుకున్నాడు. అయినా పోయిందేముంది! కృష్ణమూర్తికన్నా మంచి వరుణ్ణి తనెక్కడ లేకలుగుతాడూ? చిన్న చిన్న లోపాలు ఉన్నా కృష్ణమూర్తి తత్వం బాగా తెలుసు రాధాయి. ఒక భారం మీదుంటే కృష్ణమూర్తి ఒక దారిన పడతాడనే నమ్మకం వుంది. అందుకే పార్వతిని అతనినివ్వడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు.

వివాహమయి ఆచ్చెల్లగడిచిన ఈనాడు కుర్చీలో కూర్చుని సిగరెట్టు కాలుస్తూన్న కృష్ణమూర్తికి పాతసంగతులన్నీ జ్ఞాపకంవచ్చి ఎంతో ఆనందాన్ని చ్చాయి. ఆనాటి పార్వతి విగ్రహం అతని హృదయంలో శాశ్వతంగా నిలచిపోయింది. ఆనాడు రాధాయికి స్వార్థంగా మాట ఇవ్వకపోతే ఒక పెన్నిధిని పోకోట్టుకొనేవాణ్ణి అనుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి ... ఇప్పటికీ పార్వతిలో ఏంమార్పు రాలేదు. కాని కృష్ణమూర్తికి మటుకు ఒక అను

మానం...ఆ లోలిరోజు ఆమె చదువుతూవున్న ఉత్తరం రాసినవ్యక్తి ఎవరూ అని.ఆ పూహ ఒక మధురవ్యధగా పరిణమించింది అతనికి. కాని ఒక రోజు. వెళ్ళయిన కొత్తలో ఏ మూడో లోనుందో ఏమూ, అడగ్గానే చెప్పేసింది పార్వతి.ఆ ఉత్తరం ఏ వ్యక్తినుండివచ్చినది కాదనీ, అది తను రాసినదే ననీ, అయినా తనూ ఎవరికీ ప్రత్యేకించి రాసినది కాదనీ. కృష్ణమూర్తి నవ్వుతూ అన్నాడు-పోనీ ఆ ఉత్తరం నాకు పోస్తు చెయ్యకపోయావా! అని.

“నీకలాంటి ఉత్తరం వ్రాస్తే నన్ను గురించి ఏమనుకోనేవాడివో. అందుకే, చింపేసాను” అంది పార్వతి. కాని అది అబద్ధం అని తెలుసు కృష్ణమూర్తికి...

అందుకే, ఉత్తరాలు పోస్తుచెయ్యడం సంగతి వచ్చినప్పడల్లా, కృష్ణమూర్తికి పార్వతి...ఆరోజు పార్వతి జ్ఞాపకం వస్తుంది. పార్వతికి చచ్చేటంత సిగ్గేస్తుంది. అందుకే ఉత్తరం విషయంపస్తే వాళ్ళలో చిన్న ప్రణయ కలహం చెలరేగుతుంది. యీ ఊహలలో మునిగిపోయి కృష్ణమూర్తి అలా చిరునవ్వు ముఖంతోనే పడుకున్నాడు వాలు కుర్చీలో. అతని హృదయం ప్రకాశంతో పార్వతి పట్ల ప్రేమతోనిండి హాయిగా నిద్రిస్తుంది.

అతని ప్రకాశం వదనం కళ్ళపడింది పార్వతికి వంట యింట్లోనించి యివతలకి రాగానే. ఏమీ జరగనట్టే యీ కృష్ణమూర్తి ఎంత హాయిగా వుండ కలడు! అనుకుంది. ఇంతసేపు వంటయింట్లో కూర్చుందన్న మాటేగాని ఒక్క పనికూడా సవ్యంగా వూర్తికాలేదు. ఎందుకో తెలియని తత్తరపాటుతో ఆమె హృదయం అల్లకల్లోలం అయింది. ఆ అల్లకల్లోలం మధ్యనే మెరుపుల్లాంటి మధురస్మృతులు జ్ఞాపకీవచ్చి ఎదురుగా ఎవరూ లేకపోయినా సిగ్గుతో ఆమె తల వ్రాలింది. వెళ్ళయి కొత్తగా కావరానికి వచ్చిన రోజులలో కృష్ణమూర్తి పెట్టెనీ అయిదారు త్రాలుఇచ్చాడు పార్వతికి. స్నాంపులూ అవీసరిగా అంటించినవే; అయినా ఉత్తరాలు పోస్తుంపడలేదు! అవి తను పుట్టినంట ఉన్నప్పుడు అందివుంటే! ఎంత ఆనందించేది! అన్నపూహలు కలిగాయి పార్వతికి. అప్పుడే కృష్ణమూర్తిలో దెబ్బలాడింది కూడా. నీకు

నేనంటే నిర్లక్ష్యం అందుకే నాకు ఉత్తరాలు రాసీ పోస్తుచెయ్యలేదు అని. నీకూ నాకూ మధ్య ఉత్తరాలెందుకు పార్వతీ, మనిద్దరం ఒకటేగా! ఆవి నద్దపోతే “ఉత్తరాలు ఉత్తరాలే. అనిరాసిన వాళ్ళకీ అందుకున్న వాళ్ళకీ ఎంత ఆనందాన్నిస్తాయో, నీ కెలా తెలుసు?” అనేసి నాలుగొకరు కుంది పార్వతి. అతని కెందుకు తెలియదూ? అన్న సంగతి అప్పటిదాకా తట్టలేదు. ఎప్పుడూ తనే బద్ధకించి కృష్ణమూర్తికి ఉత్తరాలకి జవాబు రాసేది కాదు. అది తలుచుకొని సిగ్గేసింది పార్వతికి. కృష్ణమూర్తి ఎంత ఉదారుడు! తనలాని ఎన్ని లోపాలనో, సుగుణాలుగా, ఆనందాన్నిచ్చే చిహ్నాలుగా చేసుకొన్నాడు. ఇంతసేపు వంట యింట్లో; పాతడోహల బరువుతో బరువెక్కిన కుప్పలతో పార్వతి బయటికి వచ్చింది. వాలు కుర్చీలో, చిరునవ్వు ముఖంలో నిద్రపోతున్నాడు కృష్ణమూర్తి. పసిపిల్లవాడి ముఖంలా ప్రశాంతంగా వుంది అతని ముఖం. ఆ ముఖంలో ఏ కోశానా స్వార్థంలేదు చిరాకులేదు - దగ్గరికి వెళ్ళి అతని ఉంగరాల జుట్టులో వేళ్ళు నవరిస్తూ ‘కృష్ణా’ అని పిలిచింది. పిలవడమే తడువు కళ్ళు తెరిచాడు. తనే ఓడిపోయినట్లుగా చిన్నపోయింది పార్వతి. “ఉత్తరాలు పోస్తుచేస్తానని కుర్చీలో పడుకుని నిద్రపోతున్నావే?” గోముగా అడిగింది.

“హడావిడేం లేదులే, ఎప్పుడైనా పోస్తు చెయ్యవచ్చు.” పార్వతిని దగ్గరికి తీసుకొంటూ అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

“అప్పుడంత హడావుడి వడ్డావే?” వెక్కిరింపుగా అంది పార్వతి.

“హడావిడి వడ్డానికేముంది పార్వతీ, ఆ ఉత్తరం మా అబ్బాయికి గాని అమ్మాయికి గాని

కాదుగా” చిలిపిగా పార్వతి చెవి పిండేడు కృష్ణమూర్తి.

“ఛీ పోదూ, మోటవాడివి!” అంటూ లేచింది పార్వతి. కృష్ణమూర్తి ముఖం విజయ గర్వంతో మెరిసింది. పార్వతిని విప్పించాలంటే—యింకొనిభం కనిపెట్టాడన్నమాట! పోస్తుకాని ఉత్తరాలసంగతి కేంకాని, యీ మాటు మళ్ళీ పోస్తుచేసే ఉత్తరం అమ్మాయికా అబ్బాయికా అంటే మటుకు పార్వతి రెండురోజులు మాట్లాడడు తనతో! నవ్వుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి.

“ఉత్తరాలు పోస్తు చెయ్యడానికేం గాని కొంచం అన్నం పెట్టు. తిని పడుకుందాం. యిప్పుడు ట్రైమెంతయిందో తెలుసా? రాత్రి పదవుతుంది... ఆయినా, ఉర్తి క్రేకువి కాకుంటే నే ఉత్తరాలు పోస్తుచేస్తానని అన్నా రాత్రివేళ పని కట్టుకువెళ్ళి ఏంలాభం అనుకున్నావు పార్వతీ” అంటూ గట్టిగా నవ్వేడు.

“నీ వేమాలకేం కాని, రా, అన్నం తిందాం!” అంటూ వంటయింటిలోకి దారితీసింది పార్వతి... భోజనం చేస్తూకూడా, పార్వతికి ఉత్తరాలసంగతి జ్ఞాపకం వస్తూనేవుంది. అందుకే, “నిజంగా ఏమైనా ఉత్తరాలు పోస్తుచెయ్యవలసినవి వున్నాయా తుండూ?” గోముగా ఎంతటి కీరచిత్తుడి నైనా నవనీతలూ కరిగించే కంఠధ్వనితో అడిగింది.

“బాస పార్వతీ, రాధాయికి నెలవలుగా, రమ్మని రాశా. అదే రేపొద్దుట పోస్తుచెయ్యాలి.” అంటూ చిలిపిగా నవ్వేడు. ఆ నవ్వుముఖమే మరుక్షణంలో గమ్మత్తుగా మారింది: దానికి కారణం పార్వతి యిట్టే కనిపెట్టేసింది: “కొంచెం వడి యాలు మాడాయి అంటే” అంది తనూ నవ్వుతూ.

ఎడారిలో పయనిస్తూంటే ఒకనికి, ముఖం చేతుల్లో కప్పకొని క్రిందికే చూస్తూ పోతున్న ఒక స్త్రీ ఎదురయింది. చూడగానే “నువ్వు ఎవరు?” అని అడిగాడు. “నేను సత్యాన్ని” అని సమాధానం చెప్పింది ఆ స్త్రీ. అయితే ఊరు వదలి ఇలా ఎడారిన పడి పారిపోతున్నా వేమని అడిగాడు.

“రోజులు మారాయి యిదివరలో అబద్ధాలాడడం ఏకొద్దిమందికో అలవాటు. కాని యిప్పుడు ఎవరితో మాట్లాడినా అబద్ధాలే మాట్లాడుతున్నారు.” అని సమాధానం చెప్పింది సత్యం. అసత్యం సత్యంకంటే గౌరవింపబడిన చోట మానవ జీవితం అతి నికృష్టంగా వుండక తప్పదు.